

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
PETEK
22. NOV.
1988

Letnik XLIII.
Štev. 55 (2415)

Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt

Poštni urad 9020
Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt

Cena: 7 šil.
700 din
P. b. b.

Množična zahteva po preklicu kazni obsojenim z ljubljanskega procesa

Predsednik Odbora za varstvo človekovih pravic v Ljubljani, politolog in svobodni publicist Igor Bavčar je v Celovcu na solidarnostnem zborovanju in tiskovni konferenci podkrepil zahtevo širokega solidarnostnega gibanja v Sloveniji, naj pristojne oblasti takoj umaknejo kazni proti štirim obsojencem ljubljanskega procesa pred vojaškim sodiščem. Za ponedeljek popoldne je odbor napovedal množični protestni shod, ki naj bi v primeru vztrajanja na zahtevi, da morajo obsojeni v zapor, ponovno izpričal svoje nezadovoljstvo nad potekom procesa ter nad vztrajanjem pravosodnih oblasti.

Na šmihelski šoli kršijo manjšinski šolski zakon.

Slika: Mohar

Na ljudski šoli v Šmihelu: Kršitev šolskega zakona

Iz ljudske šole v Šmihelu pri Pliberku v okraju Velikovec smo zvedeli za prvi konkretni primer neupoštevanja določil manjšinskega šolskega zakona ter kršenja ustavno zajamčene pravice, da imajo k dvojezičnemu pouku prijavljeni otroci pravico do elementarnega pouka v slovenščini. Ti dve zakonski določili krši sama šolska oblast.

Dva učenca tretjega razreda ljudske šole poučuje šest ur tedensko pedagog, ki nima

ne potrebne kvalifikacije za pouk v smislu manjšinskega šolskega zakona (izpita na pedagoški akademiji), ne osnovnega znanja slovenskega jezika. Tako torej v 3. razredu ljudske šole v Šmihelu k dvojezičnemu pouku prijavljene učence ne poučujejo „v približno isti meri v nemškem in slovenskem jeziku“ (kakor to predpisuje zakonska določila), temveč jih šest ur tedensko poučujejo izključno v nemščini.

Starši teh otrok so na pod-

lagi dejanskega neupoštevanja ustavno zajamčene pravice do elementarnega pouka v slovenščini ter na podlagi kršenja manjšinskega šolskega zakona pooblastili celovškega odvetnika dr. Seppa Bruggerja, da pravno izpolnjuje pravice njihovih šolarjev.

Brugger je medtem že pismeno zahteval do okrajnega šolskega sveta Velikovec, od deželne šolskega sveta, od koroške deželne vlade in od ministrstva za

pouk, naj takoj poskrbijo za zakon ustrežno ureditev, to pomeni, naj za pouk v 3. razredu ljudske šole Šmihel za vse šolske ure poskrbijo učitelja ali učiteljico, ki ima spričevalo o kvalifikaciji za pouk v dvojezičnih razredih.

Po najnovejših informacijah pa šmihelski primer niti ni edini; število šol, na katerih v dvojezičnih razredih poučujejo pedagogi brez ustrezne kvalifikacije, je naraslo menda že na najmanj dvanaest.

Protesti Srbov in Albancev

Jugoslovansko glavno mesto Beograd ter glavno mesto avtonomne pokrajine Kosovo Priština sta bila preteklo soboto v žarišču demonstracij, ki so po obsegu brez primera v zgodovini Jugoslavije.

V Beogradu se je ob ustju Save in Donave v soboto

zbralo okrog 1,3 milijona ljudi na mitingu „Bratstvo in enotnost“ in zahtevalo več pravic Srbov v avtonomni pokrajini Kosovo. Največ pozornosti je med udeleženci mitinga vzbudil govor predsednika predsedstva Centralnega komiteja Zveze komunistov Srbije Slobodana Miloševića. Glede na razmere na

Kosovu je poudaril, da je vzpostavitev reda in miru na Kosovu „trenutno najvažnejša naloga tako za Srbijo kot tudi za vso Jugoslavijo“. Napovedal je srbsko „bitko za Kosovo“, ter istočasno napadel „sovražne politike znotraj in izven države“!

(dalje na 2. strani)

Z novo serijo občinskih portretov „Slovenski vestnik“ povezuje tudi predstavitev časopisa širši javnosti, tako slovensko kot tudi nemško govoreči. Uredništvo ter izdajatelj lista, Zveza slovenskih organizacij, zato vabita občane Borovelj na

VESTNIKOV VEČER VESTNIK-ABEND

v torek, 22. novembra 1988, ob 19. uri
am Dienstag, 22. Nov. 1988, um 19 Uhr
v restavracijo Škerjanec (prej Mlečnik)
im Restaurant Škerjanec (früher Mlečnik)
v Kožentavri/in Kirschentheuer

Pripravili Vam bomo kratek kulturni spored, po predstavitvi časopisa pa bo z uredniki in predstavniki izdajatelja možnost za diskusijo o perečih vprašanjih.

Die Redaktion des „Slovenski vestnik“ lädt die Ferlacher Gemeindebürger/innen zum „Vestnik-Abend“ recht herzlich ein. Zu Beginn gibt es ein kurzes Kulturprogramm, danach erfolgt die Präsentation der Zeitung mit nachfolgender Diskussion zur Zeitung aber auch zu aktuellen (kommunal-) politischen und wirtschaftlichen Fragen.

Vsi prisrčno vabljeni

KOMENTAR

IGORJA
SCHELLANDRASO ZELENI
PRI KONCU?

Odstopila je mati gibanja, Freda, odšel je Walter, brihtni in strokovno podkovani maratonski govornik, oditi misli morda tudi „lisjak“ Herbert. Vse govori in razpravlja. So zeleni pri koncu? Ali pa je mar vse to prvi znak spoznanja, da napovedana in obljubljena zelena alternativa le ni politično odrešilna.

Pojavi krize in razcepljenosti so zeleno gibanje in vzpon dose-danje frakcije Zelene alternative v avstrijski parlament spremljali že od vsega začetka. Težavna konsolidacija, spor med pristaši Andreje Komlosy in Frede Meissner-Blau, spektakularna ločitev od predstavnika meščansko-konservativne zelene grupacije VGÖ (kajpada pravilna, a precej prepozna) so zagotovo stopnjevali razočaranje in nezaupljivost volilcev prav tako, kot nadaljnji notranji konflikti zelene parlamentarne skupine in oblastniško postopanje šefice zelenega kluba, prehitro prekrščene v nekakšno mamo zelene gibanja v Avstriji. Protislovij in nasprotij med delom baze, odborov in parlamentarne frakcije – pa celo v frakciji sami – ni bilo mogoče še nadalje prikrivati. Dejansko je bilo dostikrat opaziti, da te okoliščine ovirajo konstruktivno delo. Neenotnost zelenih pri glasovanju o ločevalnem šolskem zakonu (trije za, štirje proti) so zgovoren primer...

Odstopi vodilnih predstavnikov zelene frakcije – po vrsti razočaranj, nesoglasij in neuspahov – začudijo. To pa predvsem zaradi tega, ker zanje ni povod pritisk baze ali nasprotij političnih taborov, temveč večidel lastna prizadetost.

Frustracija je kajpada nevidni spremljevalec politične, organizacijske in idejnopolitične neenotnosti ter protislovij – tudi zelenega gibanja. (Slovinci bi morali to kajpada vedeti...) Ko se je zdaj jasno prikazala, je bolj kot kdaj prej osvetila vsa odprta vprašanja.

Direktor Osole je razkazal UNIOR drugemu predsedniku Usterju, konzulu Kernu ter predsedniku Schantlu (z leve, Osole na desni), Novak pa je predstavil načrt za pliberški Konus.

Slika: Muhar

Važni pogovori o tesnejšem gospodarskem sodelovanju

Ob zaključku obiska delegacije koroškega deželnega zbora pri skupščini Socialistične republike Slovenije sta oba predsednika izrazila svoje zadovoljstvo nad potekom tega srečanja. Drugi dan bivanja v Sloveniji si je koroška delegacija ogledala tudi podjetji Konus v Slovenskih Konjicah ter UNIOR v Zrečah. Uniorjevo podjetje že obratuje v Borovljah, Konusova firma v Pliberku pa bo začela z delom po novem letu.

ANDREJ MOHAR

Vodja koroške delegacije, predsednik deželnega zbora Josef Schantl, je v zaključni oceni obiska poudaril, da je koroška delegacija spoznala situacijo v SR Sloveniji. Ugotovili so, da „problemi niso enostavni, kar pa je bilo zanje pomembno spoznanje“. Schantl je dejal, da so razpravljali o vrsti problemov, ki se tičejo obeh dežel. Le v primeru jedrske elektrarne v Krškem koroško stališče ni bilo sprejeto, ker je Slovenija poudarila, da ukinitve jedrske elektrarne ni mogoča, kar „smo morali sprejeti kot dejstvo“. Glede dvojezičnega šolstva na Koroškem je Schantl tudi v zaključni tiskovni izjavi menil, da ga koroška stran smatra za urejenega, ni pa mogel zanikati, da so predstavniki Slovenije poudarili, da ne gre le za odprta vprašanja v zvezi z novim šolskim zakonom, temveč tudi za druga vprašanja varstva in nadaljnega obstoja koroških Slovencev. Po

Schantlovih besedah pa so se tudi o teh vprašanjih „pogovarjali odkrito“, čeprav so se pokazala nasprotujoča stališča.

Miran Potrč, predsednik skupščine SRS, pa je v svoji zaključni oceni predvsem poudaril, da je Slovenija predstavila svoj velik interes za razvoj gospodarskega sodelovanja. „Razložili smo jim velike gospodarske spremembe, ki jih predvidevamo. Še posebej pa smo poudarili možnost vlaganja tujega kapitala pri nas, ker imamo interes, da bi tako dosegli tudi tehnološko raven, ki bi nas še boljše usposabila za nastopanje na evropskem trgu“, je dejal Potrč.

Sploh je bilo vprašanje gospodarstva glavna tema drugega dne obiska. Začel se je v Slovenskih Konjicah, kjer so si ogledali tovarno Konus, ki trenutno zaposluje 1900 delavcev, od tega 1200 v Slovenskih Konjicah. Koroško delegacijo so seznanili z uvajanjem avtomatizacije ter s pripravami na robotizacijo

dela Konusovega programa. Še posebej je bil obisk v tem podjetju pomemben zaradi tega, ker bo Konus z novim letom prevzel tudi obrat v nekdanji stavbi Topsport v Pliberku. Direktor Konusa Jurij Pokorn je dejal, da bodo proizvajali tudi v Pliberku, direktor pliberškega podjetja inž. Novak pa je poudaril, da bo v Pliberku v začetni fazi zaposlenih 12 ljudi, od tega 10 domačinov, le dva pa bosta iz matičnega podjetja.

Generalni direktor žreškega podjetja Unior Marjan Osole je dejal, da je matično podjetje, ki zaposluje približno 2500 ljudi, zelo zadovoljno z dosedanjim delovanjem svoje firme v Borovljah. Osole je kritiziral le dejstvo, da je storilnost še prenizka. Hkrat pa je gen. direktor Uniorja tudi ugotovil, da se tudi ta izboljšuje. Poudaril je, da je v Borovljah trenutno 48 zaposlenih ter da v naslednjem letu predvidevajo delo v dveh izmenah, s čimer bi število zaposlenih naraslo najmanj za 10 ljudi, skrajna meja pa bi bila dosežena s 70 zaposlenimi. Predstavniki obeh podjetij pa so tudi poudarili, da so jim mešana podjetja na Koroškem pomembna tudi zato, da se preko njih lažje uveljavljajo na evropskem trgu.

Protesti Srbov in Albancev

(nadaljevanje s 1. strani)

V Prištini pa so se demonstracije začele že v petek. Na nogometnem stadionu se je zbralo nad 120.000 pripadnikov albanske narodnosti in zahtevalo da Azem Vllasi, Kachusa Jashari ter drugi vodilni politiki preklicajo svoj odstop iz najvišjih organov SAP Kosova. Protest se je čez noč in preko sobote preselil pred stavbo Pokrajinskega komiteja zveze komunistov. V soboto so varnostni organi zaprli dostop v Prištino in tako preprečili nadaljnjo zaostroitev razmer na Kosovu.

Volitve na Koroškem že marca 1989?

Najnovejše izjave deželnega glavarja in predsednika Koroške SPÖ dr. Petra Ambrozija dovoljujejo sklepanje, da bo na Koroškem prišlo do predčasnih deželno-zborskih volitev. Na običnem zboru „Svobodne gospodarske zveze“ (strokovne organizacije SPÖ) je Ambrozij namreč dejal, da bo odločitev o terminu volitev v odborih SPÖ sprejeta že v naslednjih dneh. Opazovalci menijo, da bodo volitve na Koroškem v primeru, če se bodo socialisti odločili za predčasne volitve, že 12. marca 1989. Kot je znano, bodo 12. marca 1989 deželnozborske volitve tudi na Tirolskem in v Salzburgu.

Poziv za prispevke

Izkušnje s procesi s „Heimatdienstom“ kažejo, da je iskanje in dokazovanje resnice pri sodiščih dolgotrajno in drag proces. Zato prispevajte na konto „Pravna pomoč prof. Gstettnerju“ pri Zvezibank, konto številka 33225.

„Svojih otrok ne bi prijavil“

Na vprašanje, če bi svoje otroke prijavil k dvojezičnemu pouku, je pretekli četrtek v diskusiji v Klubu slovenskih študentov in študentk na Dunaju deželni glavar dr. Peter Ambrozij odgovoril, da tega ne bi storil. To je utemeljil s tem, da otroci ne znajo slovensko in bi bilo učenje dveh jezikov v ljudski šoli prenaporno. Na vprašanje, ali to velja samo za slovenščino, ali pa tudi za angleščino, ki se je dandanes otroci začnejo učiti že v ljudski šoli, najprej tega ni hotel verjeti, nato pa je dejal, da bo seveda omogočil otrokom, da

se naučijo „čim več“ jezikov.

Ta odgovor je bil značilen pravzaprav za celoten potek diskusije. Za splošnim verbalnim priznavanjem k dobremu sožitju in medsebojnemu razumevanju se je končno pri vseh vprašanjih pokazalo nerazumevanje za želje in pravice koroških Slovencev, popuščanje pred zahtevami nemškega nacionalizma in strah pred izgubo glasov pri volitvah.

Ko so ga študentje vprašali, če bo tudi on, kot že njegov predhodnik, spregovoril na

Ulrichsbergu, je dejal, da je bil doslej sicer vedno proti, da pa zdaj „resno premišljuje“, če ne bi bilo prav, da kot deželni glavar tam le spregovori, ker je „treba govoriti z vsakim“.

Glede šolskega vprašanja in ločevanja otrok po novem šolskem zakonu je dr. Ambrozij na že znani način zagovarjal in hvalil novi zakon. Vsak nasprotni argument je zavrnil z ugotovitvijo, da je za zakon glasoval tudi slovenski poslanec Smolle.

Eden izmed udeležencev ga je tudi vprašal, če bi tudi sam predlagal uvedbo tega

zakona, ki ga tako hvali. Tudi tukaj ni dobil jasnega odgovora. SPÖ, je dejal, se je svojčas zavzemala za stališče, da naj v šolstvu ostane vse pri starem, toda po ljudski zahtevi hajmatdinstina ni bilo mogoče ukrepati drugače.

Izpovedi dr. Ambrozija je najbolje komentirala udeleženka, ki mu je rekla, da so jo njegove izjave zelo razočarale, da se ob vsakem za Slovence bistvenem vprašanju zvija kot jegulja in da si od njega za narodno skupnost ne obeta ničesar.

K. S.

V Beogradu se je zbralo blizu 1,3 milijona ljudi in zahtevalo več pravic za srbsko narodnostno skupnost na Kosovu, v Prištini (slika zgoraj) pa od četrta dalje desettisoči pripadniki albanske narodnosti zahtevajo preklic odstopa njenih vodilnih politikov in demonstrirajo za ohranitev avtonomije Kosova.

Bratstvo in enotnost na preizkušnji

V soboto opoldne se je – nenazadnje zaradi izvrstne priprave (po vsem mestu je bil ustavljen promet, zbiranje se je začelo že zjutraj, na tisoče redarjev in je skrbelo za dober potek) – po uradnih podatkih v Beogradu zbralo skoraj poldrugi milijon ljudi. Videti in slišati je bilo na stotine parol, ki opravičujejo domnevo, da organizatorjem shoda ne gre več v prvi vrsti za enakopravne odnose med albansko večino ter srbsko in črnogorsko manjšino, bolj nastaja vtis, da gre predvsem za to, kdo bo imel oblast na Kosovem polju.

IGOR SCHELLANDER IZ BEOGRADA

Ob tem je verjetno načeto vprašanje, ali bo imela ta pokrajina kot doslej svoj status avtonomije v okviru Srbije ali pa bodo uveljavljene srbske zahteve po povečanju srbskih političnih in upravnih pristojnosti. Manifestacija in tudi druga politična dogajanja potrjujejo bolj trend k slednjemu. To vsekakor zahtevajo parole na transparentih udeležencev shoda v Beogradu. Kratek izbor: „Kosovo je naše“, „Ne damo Kosova“, „Močna Srbija – močna Jugoslavija“, „Kdor napada Srbijo, napada Jugoslavijo“, „Janez, sram te bodi“ (tu je mišljeno zadržanje slovenskega političnega vodstva) itd.

Tudi sporočilo govornikov se je nanašalo v glavnem na ogroženost Srbije ter na nujnost odpora proti „albanskemu nacionalizmu, seperatizmu in iredentizmu.“ Dr. Rado Minković, predsednik mestnega komiteja ZK Beograda, je vodil in zaključil miting. „Albanski nacionalisti rušijo temelje naše skupne domovine in vedeti morajo,

da jim tega ne bomo dopustili“, je bilo njegovo sporočilo.

Vodja ZK Srbije Slobodan Milošević, ki so mu Srbi na mitingu ponovno izkazali veliko popularnost z večminutnim skandiranjem njegovega imena, je napovedal brezkompromisno „bitko za Kosovo“. Podčrtal je, „da bodo spoštovani tisti pripadniki albanske narodnosti, ki so za mirno sožitje in prijateljstvo med jugoslovanskimi narodi, nacionaliste pa čaka obračun.“ Borbo za Kosovo je med drugim primerjal z borbo jugoslovanskih narodov v prvi in drugi svetovni vojni, hkrati pa je tudi ostro kritiziral okornost političnih organov, ki niso za radikalne ukrepe. Po Miloševiću: „Jugoslavija ne bo izdihnila za konfrenco mizo...“

Ostali (neuradni) govorniki na mitingu so se večji del na podoben način ukvarjali s kosovskim vprašanjem, dva pa sta se dotaknila tudi gospodarske in splošne politične krize Jugoslavije. To je morda najbistvenjša razlika do prejšnjih mitingov, na katerih se je po izbruhu

narodnega (srbskega) ogorčenja pojavila celo zahteva po orožju. Tokrat so s svojim nastopom dominirali vodilni politiki, geslo je bilo demokratično, poleg nacionalne tematike pa so vključili tudi ekonomskopolitično situacijo.

Zanimivo je, da so se očitno prav po tem zgledovali tudi udeleženci shodov in protestnih demonstracij v Prištini, glavnem mestu pokrajine Kosovo. Povsod gesla za „bratstvo in enotnost“, dvojezični transparenti, jugoslovanske zastave in procesije na čelu s Titovimi slikami. Takih parol, ki bi jih lahko kdo označil za albansko-nacionalistične, tokrat sploh ni bilo videti, čeprav so se v preteklosti vedno pojavljale. Povod nemirom, ki so trajali od četrta pa do nedelje (v soboto je bilo na ulicah stotisoč Albancev), je bil odstop Azema Vllasia ter Kachuse Jashari, ki sta pretekli teden očitno zaradi stopnjujočega pritiska odstopila od svojih funkcij v vodstvu ZK Kosova. Do hudih konfliktov oz. celo do uporabe sile kot so to spet skušali s svojim senzacionalnim poročanjem sugerirati avstrijski mediji, zaenkrat ni prišlo.

Val solidarnosti z obsojenimi je zajel tudi Koroško

„Več čas sojenja pa tudi po zaključku ljubljanskega procesa delujemo na treh področjih: zagotoviti hočemo korektno sojenje, informirati javnost o vseh pomankljivostih, hkrati pa smo s pomočjo pravnikov predlagali vrsto sprememb pravosodne zakonodaje“, sta na skupni tiskovni konferenci poudarila predsednik Odbora za varstvo človekovih pravic Igor Bavčar ter član kolegija Odbora Lojze Peterle. Povod za tiskovno konferenco in solidarnostno zborovanje v petek zvečer je bila napoved, da bodo morali trije obsojeni, David Tasić, Janez Janša in Franci Zavrl že v ponedeljek v zapor.

ANDREJ MOHAR in MIHA PASTERK

Odbor za varstvo človekovih pravic v Sloveniji se je razvil v izrazito močno solidarnostno gibanje, saj ga je podprlo že nad 100.000 ljudi ter več kot 1000 različnih organizacij, od posameznih osnovnih organizacij Zveze komunistov Slovenije pa tja od Škofovske konference. Tudi razne državne ustanove so se kolektivno vključile v delo odbora.

Igor Bavčar je na tiskovni konferenci dejal, da je odbor dosegel tudi že več uspehov: tako so v slovenski skupščini ustanovili komisijo, ki obravnava ozadja afe, ter komisijo, ki spremlja delovanje varnostnoobveščevalne službe. Osnovno težišče dela odbora samega pa je po besedah Bavčarja varovanje človekovih pravic, ker „smo ob procesu spoznali, da osnovne človekove pravice zakonsko niso zagotovljene npr., da vojaško sodišče posega v civilno življenje.“

Bavčar je poudaril, da je uspelo vzpostaviti dialog med javnostjo in oblastjo, o čemer priča tudi dejstvo, da je tudi CK ZKS zahteval odložitev prestajanja kazni, dokler niso razščiščena vsa ozadja procesa pred vojaškim sodiščem.

Odbor za varstvo človekovih pravic pa kot najvažnejši argument ocenjuje, da je bil proces v Ljubljani protustaven, ker je potekal v srbohrvaščini, razen tega pa ni šlo za sojenje zgolj štirim obtožencem, temveč za širši politični proces, v katerega so bili vsaj posredno vpleteni tudi vidni politični predstavniki SR Slovenije.

Prav zaradi tega je odbor za ponedeljek v Ljubljani

sklical široko protestno zborovanje, katerega naj bi se po pričakovanih udeležilo vsaj 30.000 ljudi (o zborovanju bomo poročali v naslednji številki). Kot je dejal Bavčar, si odbor prizadeva, da široka javnost prav v trenutku, ko bi morali obsojenci v zapor, ponovno izpriča, da ni pripravljena kloniti pred posegi vojaščine v civilno življenje, ter da zahteva demokratični družbeni razvoj. Hkrati pa je Bavčar poudaril, da še vedno pričakuje, da bodo odgovorne vojaške oblasti umaknile obsodbo, ter da obsojeni četverici ne bo treba prestajati zaporne kazni.

V primeru, da bi obsojenim dejansko umaknili kazni, pa Igor Bavčar ne vidi razloga za razpustitev Odbora za varstvo človekovih pravic. Takšnih kompromisov, je dejal Bavčar na zborovanju v Celovcu, ne sprejemajo, saj še slej ko prej ostaja odprta vrsta nerazjasnenih vprašanj. V okviru prvega solidarnostnega zborovanja v Celovcu je poleg Bavčarja in Lojzeta Peterleta spregovoril tudi Peter Gerdol, član Odbora za človekove pravice v Trstu. Poleg podpisne akcije „Za boljši slovenski jutri“ imajo v Trstu široko vrsto dejavnosti. Tržaški odbor je spodbudil tudi ustanovitev podobnega odbora v Celovcu. Vsi, ki se zanimajo za sodelovanje, se bodo prvič srečali prihodnji četrtek, 24. 11. 1988, ob 19.30 v delavnici KOKO v Celovcu. V diskusiji se niti gostje niso udeleženci zborovanja niti izogibali vprašanjem, ki so bila pred leti še tabu.

Peter Gerdol iz Trsta, Hanzi Tomažič, Igor Bavčar, prof. Jože Wakounik in Lojze Peterle (iz leve proti desni) na solidarnostnem zborovanju v Celovcu. (Slika: M. Pasterk)

Ogledali si bomo „Heldenplatz“

V soboto, 26. novembra vabita SPD „Šentjanž“ in Slovenska prosvetna zveza na Dunaj na ogled Bernhardove drame „Heldenplatz“. Za prevoz z avtobusom in za vstopnico je treba plačati ugodno ceno 490 šil. Prijavite se pri Cartransu (tel.: 0463/512680). (Omejeno število vstopnic!).

Program: 5.30 odhod iz Šentjanža, 6.00 odhod izpred Cartransa (Pavličeva ul.), 10.00 prihod na Dunaj, nato prosto, od 12.00 do 15.00 ogled mesta „Po sledovih Slovencev na Dunaju“, 19.00 – 22.45 obisk predstave, 23.00 odhod domov.

HEUTE
IMSLOVENSKI
VESTNIKDie Seite
für unsere
deutschsprachigen
Leser/innen**Volksschule St. Michael/Šmihel: Verstoß der Schulbehörde gegen Minderheitenschulgesetz!**

Aus der Volksschule St. Michael/Šmihel im Bezirk Völkermarkt ist ein erster konkreter Fall der Nichtbeachtung der Bestimmungen des Minderheitenschulgesetzes sowie der Verletzung des verfassungsrechtlich gewährleisteten Rechtes von zum zweisprachigen Unterricht angemeldeten Schülern auf Elementarunterricht in slowenischer Sprache seitens der Schulbehörde bekannt geworden.

Zwei Schüler der 3. Klasse der Volksschule werden für sechs Wochenstunden von einer Lehrperson unterrichtet, die weder die gemäß des Minderheitenschulgesetzes erforderliche Lehrbefähigung für den Unterricht in dieser Klasse hat, noch wesentliche Kenntnisse der slowenischen Sprache besitzt. In der 3. Klasse der Volksschule St. Michael/Šmihel werden somit zum zweisprachigen Un-

terricht angemeldete Schüler nicht in „annähernd gleichem Maß in deutscher und slowenischer Sprache“ (Gesetzestext) unterrichtet, sondern erhalten sechs Stunden in der Woche Unterricht nur in deutscher Sprache.

Die Eltern der betroffenen Kinder haben auf Grund der vorliegenden Verletzung des verfassungsrechtlich gewährleisteten Rechtes auf Elementarunterricht in slowenischer Sprache, sowie des Verstoßes gegen das Minderheitenschulgesetz den Klagenfurter Rechtsanwalt Dr. Sepp Brugger mit der Wahrnehmung der Rechte der Schüler beauftragt.

Brugger hat inzwischen im Schreiben an den Bezirksschulrat Völkermarkt, den Landesschulrat für Kärnten, die Kärntner Landesregierung und an das Bundesministerium für Unterricht die unverzügliche Wiederherstellung eines gesetzeskonformen Zustandes, d. h. die Zuweisung von Lehrern bzw. Lehrerinnen mit Lehrbefähigung für den Unterricht in zweisprachigen Klassen für alle Stunden der 3. Schulstufe an der Volksschule in St. Michael/Šmihel verlangt.

Nach neuesten Information soll der Fall St. Michael/Šmihel nicht der einzige dieser Art sein. Die Zahl der Schulen, an denen Lehrpersonen ohne entsprechende Befähigung in zweisprachigen Klassen (1. bis 3. Schulstufe) unterrichten soll mindestens zwölf (!) betragen.

Neuer Betrieb in Ferlach

Am 1. Dezember 1988 eröffnet in Ferlach ein neuer Betrieb, die Firma SECAR. Das Unternehmen ist die erste und einzige Firma in Österreich, die Produktion von umweltfreundlichen Bremsbelägen durchführt. Sie ist stark exportorientiert und wird in der Anlaufphase 15 Mitarbeiter beschäftigen. Innerhalb der nächsten drei Jahre soll der Personalstand auf 45 Mitarbeiter aufgestockt werden.

„Archäologie Alpen-Adria“

In Klagenfurt wurde am Mittwoch von Landeshauptmann Dr. Peter Ambrozy der erste Band einer neuen Schriftenreihe unter dem Titel „Archäologie Alpen-Adria“, die vom historischen Verein Schießling-Velden-Rosegg herausgegeben wird, vorgestellt. Die Präsentation des Werkes, das sich mit dem hallstattzeitlichen Hügelgräberfeld von Frög und den Ausgrabungen auf dem Kathreinkogel – römisches Kastell und urgeschichtliche Siedlung aus dem 11. und 12. Jahrhundert vor Christus – befaßt, nahm Schriftleiter Dr. Manfred Fuchs vom Bundesdenkmalamt vor. Bei der Vorstellung des Buches, das zum Preis von 300 Schilling beim „Historischen Verein“ zu erhalten ist, wurde die einzigartige archäologische Initiative der drei betroffenen Gemeinden Rosegg, Velden und Schießling, unterstützt vom Bundesdenkmalamt, als beispielgebend hingestellt. Besonders hervorgehoben wurde das Engagement von Vereinsobmann Ferenčič.

Die Schriftenreihe „Archäologie Alpen-Adria“ bietet die Möglichkeit, neueste archäologische Forschungsarbeit im Alpen-Adria-Raum kennenzulernen.

Gedichtband „Indigo“ von F. Hafner im Drava-Verlag

In der Buchhandlung „Naša knjiga“ in Klagenfurt präsentierte Freitag Maja Haderlap den ersten Gedichtband von Fabjan Hafner „Indigo“, erschienen im Drava-Verlag, der Öffentlichkeit.

Der Gedichtband eröffnet innerhalb der Deckblätter des Buches ein Theater, in dem von neuem die poetischen Requisiten der Moderne zur Verwendung kommen und vom Autor in sein Spiel von Suchen und Verwischen eingebunden werden,“ meinte Maja Haderlap bei der Präsentation des Buches.

Der Gedichtband „Indigo“

ist voll von Anspielungen auf den imaginär und lokal kolorierten Kärntner Raum der Poesie, in dem der Autor sich spiegelt. Indem er diesen Raum auslotet und einfach alles ausspricht, was er von einem Sehnen zu offenbaren wagt, kehrt er wieder zurück an den Anfang. Wer ist denn am Ende der große Unbekannte: das Gedicht als Wunsch oder der Dichter, der sich nicht verrät? – das Gedichtbuch, das die Kärntner-slowenische Lyrik der Sprache wiedergibt. Das Buch ist ab sofort im Buchhandel erhältlich.

„Die Kärntner Seele“ vorgestellt

In den vergangenen Tagen wurde in Wien und in Klagenfurt das Buch „Die Kärntner Seele“ des österreichweit und über die Grenzen hinaus anerkannten Psychologen Prof. Dr. Erwin Ringel (auf dem Foto zweiter von links), erschienen im Hermagoras-Verlag Klagenfurt, der Öffentlichkeit vorgestellt. Ringel berührt in dem Buch heikle Kärntner Themen und war deshalb in der vergangenen Woche bereits Angriffspunkt einer sich „unabhängig“ bezeichnenden Tages-

zeitung in Kärnten. In dem Buch entwickelt Ringel eine auf Toleranz gründende Perspektive. Auf dem Begriff der Seele basierend, deren erstrebenswerter Zustand die Harmonie ist, will er diesen auf das Land und die Menschen übertragen. Angesichts

der restriktiven Minderheitenpolitik in Kärnten ein schwieriges Unterfangen, jedoch zweifellos ein Beitrag, der in die Mehrheitsbevölkerung möglicherweise positive Bewegung bringen könnte.

Ringlova knjiga Koroška duša predstavljena na Dunaju in v Celovcu

Znani avstrijski psihoanalitik in avtor uspešnice „Die Österreichische Seele“ (Avstrijska duša) univ. prof. dr. Erwin Ringel je ob veliki pozornosti javnosti v nedeljo in ponedeljek predstavil svojo novo publikacijo, v kateri se ukvarja s Koroško in Korošci. „Die Kärntner Seele“ (Koroška duša) je zadnja knjiga take vrste, je dejal avtor, koroška duša pa se je ponujala za kritičen pretres ravno zaradi koroške posebnosti – obstoja in iz tega izvirajočega konflikta dveh narodnih skupin. Dolgoletni prijatelj in obudovalec Koroške Ringel se je ravno zaradi te posebnosti lotil – s strani nekaterih krogov kajpada skrajno nezaželenega – pranja (dostikrat tudi umazanega) duševnega perila. Glede slovenske manjšine na Koroškem je Ringel svaril pred daleč razširjenim mnenjem, da Slovenci niso zgledni Avstrijci ter pozival k večji solidarnosti in spoštovanju Sloven-

cev, saj so ravno oni – v času Gorbačova vedno bolj pomembni – most v slovenski kulturni prostor. Glede trenutne situacije in novega šolskega zakona je Ringel ugotovil, da ločevalne stene v razredih pomenijo ločevanje, ločevanje pa pomeni apartheid, pa naj se zgovorniki pedagoškega modela tega še tako otepa-

jo. Slovenci ne smejo izginiti, preprečiti je treba, tako meni Ringel, da bo njihova usoda podobna judovski. K razumevanju naj bi prispevala tudi ta knjiga, ki „morda ni moja najboljša, vendar zagovoto najlepša“ (Ringel). Res je „Koroška duša“, ki jo je založila Družba sv. Mohorja v Celovcu, prava zbirka koroških cvetic: poleg Ringlovega prispevka vsebuje izbor del koroških literatov in likovnikov (ocena še sledi).

I. Sch.

Prevajalski seminar DSPA

Društvo slovenskih pisateljev v Avstriji je pred zadnjo soboto vabilo v prevajalsko delavnico v Mladinski dom SSD v Celovcu. Predsedniku Janku Messnerju je uspelo za referenta odnosno mentorja pridobiti znanega slavista in prevajalca prof. Janeza Gradišnika iz Ljubljane. Odziv povabljenih sicer ni bil množičen, zato pa so se udeleženci lahko intenzivno posvetili prevajalski problematiki. Prof. Gradišnik je s primerom prikazal, kaj je dober ali slab prevod. Tako so udeleženci lahko videli, kakšna tankočutnost in znanje obeh jezikov je potrebno, da je prevod dober in zvest izvirniku. Udeleženci so obravnavali tudi lastne prevode. Ob tem so si bili enotni, da je prevajanje zelo zahtevno in

odgovorno in da je enodnevni seminar premalo. Zato bo DSPA tudi v prihodnje vabilo na podobne seminarje oz. prevajalske delavnice.

Prof. J. Gradišnik

Izšla je „Die Brücke 3/1988“

Dober teden po izidu nove številke „Fidibusa“ je izšla tudi tretja številka „Die Brücke“, ki jo izdaja kulturni referat koroške deželne vlade, njen urednik pa je Ernst Gayer. To je spet bogata izdaja, saj zajema mnogo prispevkov o kulturni politiki, arhitekturi, likovni umetnosti, prisotno pa je tudi leposlovje, poezija in proza. Grafični list je prispeval Günther Domenig, ki je v napisal tudi prispevek o arhitekturi.

V leposlovnem delu gre tudi za slovensko sodobno poezijo. Janko Messner je prevedel vrsto pesmi znanih slovenskih pesnikov Ervina Fritza in Janeza Menarta. Kot je znano, oba pesnikujeta v rimah, kar je za prevajalca še posebej zahtevna naloga. To pa je Messner opravil odlično, saj je ver-

obeh pesnikov prelin v rimo tudi v nemškem jeziku. Objavljene so v izvirniku in prevodu, kar bralcu daje možnost doživljanja poezije v obeh jezikih. Tu se je spet uveljavila prednost znanja dveh jezikov in s tem možnost posredovanja slovenske literature tistim, ki niso večji slovenščine. V tem oziru se je v tej številki izkazal tudi Bernd Czechner, ki je iz italijanščine prevedel kulturno pismo Hansa Kitzmüllerja iz Gorice. S ciklom pesmi in slikami se predstavlja tudi avstrijski pesnik Peter Paul Wiplinger, ki je pravkar izdal novo zbirko „Bildersprache“.

Med knjigami, ki jih predstavlja revija, je tudi Januševa zbirka pesmi Ko bom prekoračil besedo v prevodu Petra Handkeja. Revijo si je vredno skrbno prebrati.

Z leve proti desne: dr. H. Mračnikar, M. Kravos, F. Hafner in M. Haderlap

V „Naši knjigi“ predstavili Hafnerjevo zbirko Indigo

Izid leposlovnega dela danes ni več tako redek kot pred nekaj desetletji, izid pesniškega prvenca pa je vendarle poseben kulturni dogodek. V knjigarni „Naša knjiga“ v Celovcu smo bili priče predstavitve pesniškega prvenca Fabjana Hafnerja, ki je izšel v skupni založbi Drave in Založništva tržaškega tiska v Trstu. Vodja Založbe Drava dr. Helga Mračnikar je na začetku pozdravila goste in pesnika Hafnerja, Marko Kravos je spregovoril o delu ZTT in o odločitvi za vključitev Hafnerjeve zbirke v njihov založniški program, Maja Haderlap pa je predstavila pesnika Hafnerja oz. njegov pesniški prvenec, zbirko Indigo.

ANDREJ KOKOT

Haderlapova je občuteno podoživela Hafnerjev pesniški svet in ugotovila, da je bilo njegovo pesništvo spočetka igrivo in spogledljivo, potem pa se je kar naenkrat sprevrglo v bridko resno in igra ga je potegnila vase. Nato pa je razložila prisposodobno indiga, ki je papir za prepise in odtise, kopije, predvsem pa je v njem modrina, v kateri se stapljajo tišina, stalnost in predvsem modra barva, kateri so umetniki že od nekdaj prisojali magično,

kozmično moč. Potem pa je o Hafnerjevih pesmih dejala, da so kratke in na videz slogovno preproste, jasne, obenem pa drzne, saj se mora pesnik sprijazniti s tem, da piše neke vrste post scriptum, ki mu še omogočajo prostor in avtentičnost in svojo predstavitev zaključila, da je zbirka Indigo poleg vsega tudi še kompliment koroško-slovenski literaturi in svoje misli med drugim zaokrožila takole: „Fabjan Hafner se v koroško-slovensko literarno pisavo ne vključuje z nacionalnim zanosom, še manj s slovenskim sentimentom ali s

kakšno drugo patetično gesto, ne morijo ga kolektivne travme, ampak se vanjo vključuje kot človek, ki se z vso svojo raztrganostjo zaupa jeziku.“

Fabjanu Hafnerju, ki se je potem še predstavil z branjem nekaterih svojih pesmi v obeh jezikih, želimo še mnogo ustvarjalnega uspeha!

Fabjan Hafner

Prijatelj, ki nas spremlja doma in v šoli

Vesel in nasmejan je spet prišel med nas doma in v šoli Mladi rod, naš zvesti prijatelj poln vedrine. Tokrat je odet s sliko jesenskih barv, ki jo je narisala Monika Korotaj iz Železne Kaple, medtem ko je notranjost številke ilustriral Marička Koren.

Tudi v prispevkih gre za jesenski čas, čas slovesa in čakanja na veselje zimskega časa, ko je tudi več časa za branje. Mladi rod je primeren za razvedrilo in nas hkrati tudi uči spoznavati svet, v katerem živimo. Tudi ta številka vsebuje prispevke znanih sodelavcev te šolske revije, ki jo skupaj z svojimi stanovskimi kolegi in kolegicami ureja Tomaž Ogris. V reviji pa najdemo tudi prispevke naših mladih učencev, ki se urijo v risanju in pisanju v svoje in v veselje staršev.

Zato lahko tudi tokrat priporočamo, da Mladi rod prebere vsakdo, ki so mu blizu domača beseda, izbrani spisi, pesmi, uganke, risbe in šport. Vse to je v Mladem rodu. Kdor ga še nima, ga lahko naroči na naslov: „Mladi rod“ poštni predal – Postfach 210, 9021 Klagenfurt/Celovec.

Na 2. posvetu kulturnih delavcev, ki je bil minuli teden v Cankarjevem domu v Ljubljani, kjer so udeleženci razpravljali o suverenosti slovenskega naroda, je bil med številnimi razpravljalci tudi vodja Slovenskega znanstvenega inštituta v Celovcu, dr. Augustin Malle. Le-ta je k tej temi spregovoril kot pripadnik slovenske narodne skupnosti, ki živi izven meja matičnega naroda. Njegov prispevek objavljamo v skrajšanem obsegu. Upoštevali smo tiste njegove misli, v katerih se tega vprašanja dotika z vidika koroškega Slovenca.

...Kaj povprečen koroški Slovenec ve o bistvenih problemih in vsebini ustavnih dopolnil. O kršenju slovenske suverenosti na procesu pred vojaškim sodiščem v Ljubljani lahko sodim le emocionalno. Nad preziranjem slovenske

„Suverenost Slovencev se giblje na zelo ozkih tirih“

sem ogorčen. To pa sem na Koroškem lahko vsak dan... Ob gospodarski situaciji Jugoslavije in s tem seveda tudi pretežnega dela slovenskega naroda verjetno nihče ne more govoriti o popolni suverenosti, neodvisnosti države v notranji in zunanji politiki. Dodeljevanje kreditov mednarodnih denarnih zavodov je vezano na določene pogoje, ki posegajo tudi na politično področje...

Temeljni pogoj za suverenost naroda je po mnenju dr. A. Malleja njegova ekonomska moč in neodvisnost.

...Stopnja in obseg suverenosti slovenskega naroda danes verjetno ne določajo sprejeti dogovori med njim in federacijo ter sprejeti dogovori Jugoslavije na mednarodni ravni, temveč v veliko večji meri njegov gospodarski položaj in gospodarska situacija države...

O jeziku kot ekonomski kategoriji je dr. Malle spregovoril precej kritično predvsem s stališča vsakodnevnega doživljanja in povezovanja matic preko ali mimo koroških Slovencev.

...Pripadniki slovenskega naroda živimo v vseh mogočih političnih in ekonomskih sistemih. Nekateri bi radi iz tega napravili tudi določeno prednost, kovali poseben kapital, ne da bi vsebinsko povedali kaj določenega. Menim, da imajo v mislih unovčenje kvalitete, s katerimi razpolagajo z določeno suverenostjo zlasti pripadniki slovenskega naroda, ki živijo zunaj Jugoslavije: to sta v prvi vrsti njihova lokacija, kraj bivanja in njihovo znanje slovenskega in večinskih jezikov...

...Če upoštevamo vse dele razdeljenega slovenskega naroda, potem velja reči, da ta še najbolj svobodno izživlja svojo suverenost na področjih, ki so glede na ekonomsko računico deficitarna.

To opažamo tudi pri nakupovalni dejavnosti Slovencev v Celovcu. Jezik pri tem že tako zgublja svojo funkcijo, v veleblagovnicah pa postaja odvečen – ali pa se omejuje na uporabo zelo skromnega besedišča. Bolj „zmešani“ tipi, ki zaradi večje osveščenosti vztrajajo v manjšinskih vrstah pri svoji govorici, so na Koroškem tisti „zagrizeni Sloven-

ci“, ki v prostoru „Alpe-Jadran“ in v „Mitteleuropi“ motijo vsesplošno objemanje in s svojimi „pretiranimi zahtevami“ po jezikovnih in drugih pravicah kalijo ljubi mir, ko pa že tako „bolje obvladajo nemščino kot rojeni Avstrijci sami“...

Dr. Malle je zboru kulturnih delavcev osvetlil tudi jezikovno situacijo v zvezi z novim šolskim zakonom na Koroškem.

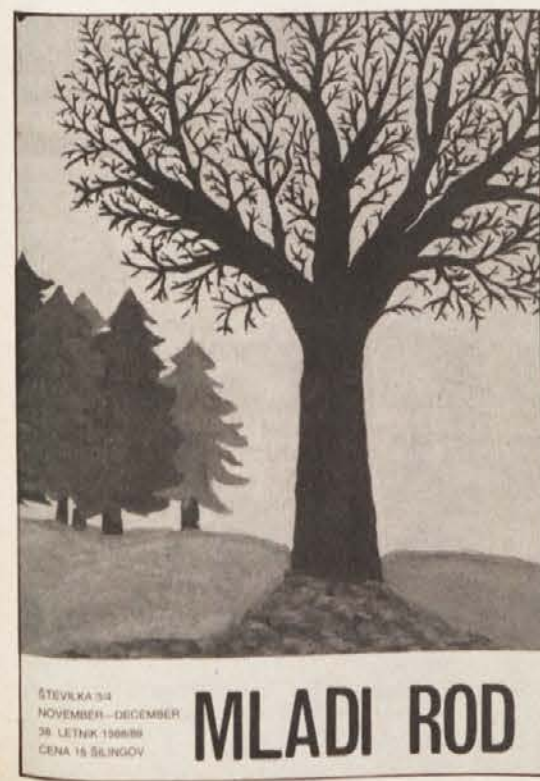
...Reakcije v zvezi z jezikom so povsod podobne, pravtako tudi obnašanje oblasti. Kot član ekspertne komisije pri zveznem ministrstvu za pouk, umetnost in šport za vprašanja manjšinskega šolstva na Koroškem sem se skupaj z drugimi slovenskimi in univerzitetnimi strokovnjaki zavzemal, da bi asistenčni učitelji v dvojezičnih šolah, razredih in oddelkih v enaki meri obvladali slovensčino in nemščino kot kvalificirani razredni učitelji. Vse, kar smo dosegli, je bilo, da šolske oblasti priporočajo učiteljem obisk slovenskih tečajev, pogoj za doseg službenega mesta pa to ni. Tako nastaja določen absurd, da marsikateri učenec boljše zna slovensko kot njegov učitelj.

V zadnjih letih z zaskrbljenostjo spremljam podatke o znanju slovensčine k dvojezičnemu pouku prijavljenih otrok. Delež otrok z dobrim znanjem slovensčine je porazen. Nekoč, v ne tako oddaljeni bodočnosti, pa utegnejo te številke služiti za nadaljnjo decimiranje dvojezičnih šolarjev na Koroškem...

V zaključnem delu je mnenil, da bi morali tudi predstavniki SR Slovenije bolj samozavestno uporabljati svoj materinski jezik.

...Pri tem so Srbi in Hrvati bolj dosledni. Sicer je treba priznati, da so se razmere izboljšale. Še bolj smešno se mi je zdelo, ko sem po avstrijski televiziji poslušal nekatere vnete zagovornike večjega upoštevanja slovensčine v odnosu do federacije govoriti v nemščini.

Suverenost slovenskega naroda se giblje na zelo ozkih tirih. Pri obravnavanju tega vprašanja bo treba ob upoštevanju pravnih aspektov vse bolj poslušati politologe, sociologe, predvsem pa ekonomiste...

ŠTEVILKA 3/4
NOVEMBER-DECEMBER
38. LETNIK 1988/89
CENA 16 SLINGOV

MLADI ROD

Iztrebiti duh preteklosti

„Šele po aferi Waldheim, ko je ves svet začel kazati na Avstrijo, se je pri nas nekaj malega premaknilo, vsaj v vseavstrijskem merilu. Šole so dobile navodila, naj preteklost obravnavajo in je več ne zmolčujejo. Na Koroškem teče vse to bolj počasi in z muko; tu bo potrebno pri zamujeni demokratični preobrazbi še veliko dela“, je med drugim minulo sredo v Tinjah dejal dipl. trg. Janko Urank, ko je predaval na temo „Brnite se proti nanovo oživiljenemu duhu preteklosti.“

To predavanje je bilo zadnje v ciklu desetih predavanj, ki jih je v spominskem letu 1938 – 1988 priredil Katoliški dom prosvete v Tinjah. Teh predavanj se je udeležilo zagotovo nad tisoč poslušalcev in v časopisju je bilo objavljenih nad 40 prispevkov, je v svojem rezimeju dejal Martin Pandel. Zanimivost ob robu: izgleda, da je predavanje prof. Antona Pelinke tako razburilo pristojne v koroških dnevnikih, da so o predavanju prof. Walzla „pozabili“ poročati. Dober odziv publike in medi-

jev pa je bil Tinjam nadaljnja spodbuda, da nadaljujejo s tovrstnimi prireditvami.

Uranc je uvodoma opozoril na „magno karto“ proti oživiljanju nacističnega duha. Dobesedno je prebral ugotovitev avstrijskega ustavnega sodišča iz razsodbe o prepovedi neonacističnega delovanja. V njej je rečeno, da je brezkompromisno odklanjanje nacionalsocializma

Dipl. trg. Janko Uranc

temeljna naloga ponovno vzpostavljene republike. Vsakršna državna dejavnost se mora brez izjeme ravnati po tej prepovedi.

Nato je Janko Uranc v dokaz za to naštel dolgo vrsto primerov, kako so Avstrijci v povojnem delovanju ohranjali duh preteklosti namesto da bi ga premagovali. Boriti se proti miselnosti preteklosti pa se je mogoče le s široko paleto aktivnosti je dejal Uranc, potreben je dialog z drugače mislečimi; dokazovanje, da smo enakovredni; skupaj z demokrati moramo spreminjati stvari na boljše; se bolj samozavestno postaviti proti zlim pojavom iz preteklosti; izogibati se moramo pavšalnih obtožb; se bolj vključiti v družbena dogajanja; oblast bi morala podpirati vzgojo za mir med enakopravnimi; uradni zastopniki naj bi spregovorili tudi v slovenskem jeziku; v javnih občilih naj bi bila vključena manjšina.

Ne obupajmo, tudi protestanti so dočakali tolerančni patent, je menil Janko Uranc.

Neue Wege

Kärntner
Beschäftigungsinitiativen

Pri upravi za zaposlovanje brezposelnih najdete brošuro, v kateri so opisani projekti „Akcije 8000“ na Koroškem.

„Akcija 8000“ – pomoč za nov poklicni začetek

V zadnjem času je bilo predvsem iz vrst ljudske stranke slišati ponovno odklanjanje „akcije 8000“, za katero so predstavniki industrije mnenja, da je nekoristna in nepotrebna.

„Akcija 8000“ je poskus socialnega ministrstva, da bi dalj časa nezaposleni dobili delo na ta način, da ministrstvo za dobo enega leta prevzame dve tretjini personalnih stroškov, ki jih ni treba vrniti, če zaposleni vestno opravlja svoje delo. Eden izmed poglavitnih ciljev akcije je ustvarjanje dodatnih možnosti zaposlovanja, torej nova in eksperimentalna delovna področja, s katerimi naj bi se brezposelni (ponovno) vključevali v redno delo. Hkrati naj bi imeli možnost, da se spopolnjujejo v svojem poklicu. S tem bi imeli tudi več možnosti, najti stalno zaposlitev. Nenazadnje pa je važen element akcije, da si tako zapo-

sleni lahko sami zagotovijo svoje vsakodnevne potrebe za življenje.

Inštitut za spremljanje delovnega trga – v Celovcu ima sedež v Kramergasse 9a – je ustanova, ki posreduje med upravo za zaposlovanje brezposelnih in akcije 8000. Gerlinde Müller-Grohotsky in mag. Heimo Strempl sta s svojimi sodelavci spregovorila o koroških projektih v okviru te akcije. Trenutno spremljata 24 projektov s skupno 95 zaposlenimi. Polega teh je iz sredstev akcije 8000 na Koroškem 120 ljudi zaposlenih v organizacijah s statusom splošne koristnosti npr. v občinskih uradih, otroških vrtcih, itd. Za velik del na ta način zaposlenih velja, da po izteku te dobe prestopijo v redno delovno razmerje. S tem pa je dosežen glavni cilj akcije, namreč da brezposelni ponovno najdejo redno delovno mesto.

Miha Pasterk

MENJAVA DENARJA (VALUTE) dne 15. 11. 1988

		dobite (šil.)	plačate (šil.)
za 1 ameriški dolar	\$	12,00	12,60
za 1 angleški funt	£	21,65	22,85
za 100 franc. frankov	f	200,50	210,50
za 100 ital. lir	Lit	0,92	0,97
za 100 dinarjev	DIN	0,23	0,31
za 100 švic. frankov	sfr	827,00	847,00
za 100 holand. guldnov	Hfl	615,00	631,00
za 100 nemških mark	DM	694,20	710,60

Posreduje: Posojilnica-Bank
Zveza-Bank, Celovec

SLOVENSKI VESTNIK

Izdajatelj in založnik:

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, 9020 Celovec, Tarviser Straže 16.

Uredništvo in uprava:

9020 Celovec, Tarviser Straže 16, tel. (0 463) 51 43 00-30/31/32/33/34, teleks 42 20 86 ZSO. Glavni urednik:

Ivan P. Lukan; urednik:

Andrej Kokot, Andrej Mohar. Tisk: Založniška in tiskarska družba z o. j.

Drava, Celovec – Borovlje.

Zastopstvo za Jugoslavijo:

ADIT-DZS, Kardeljeva c. 8/II, p.p. 171 61000 Ljubljana. Letna naročnina:

300 avstr. šilingov; za Jugoslavijo 18.000 dinarjev.

Oglasi: 1/1 stran 12.000 avstr. šilingov, za Jugoslavijo 1.500.000 dinarjev.

LOTTO

TOTO

2 18 24 26 31 42 (32)
Joker: 284783 b.j.

212 221 2X2 XXX
Stava: 3:4, 1:0, 0:2, 0:3 b.j.

KAROLINA KOLMANIČ

Izzvenela je pesem

Tesnoba in pričakovanje sta se premlevala v mislih, ko je začela vrteti številke, počasi drugo za drugo. Še nikoli ni niti poizkusila. Levica se je trdno oklepala slušalke in končno glas, tisti znani, topel in prijazen:

„Kajdičevi, da. Želite?“

Veri je ledenela kri. Kaj je ni prepoznal? Končno je zinila:

„Vera tukaj... Lahko govorim? Dobro. Tu sem v mestu. Igor je v bolnici. Ja, bolan... V petek gre domov.“

„Zakaj mi nisi prej sporočila?“

„Kaj bi to pomagalo? Ah, saj veš, v hudi stiski je človek tako vedno sam.“

„Vera, počakaj, pridem v mesto, v Astorijo. Dobro. Takoj.“

Odložila je slušalko in obstala za trenutek. Ne, saj ni mogoče, da je imela srečo in naletela ravno nanj. Prišel bo!

Videla ga bo. Nagrada za vse prečute noči in tiho trpljenje!

Stari dravski most je priklical nekaj davno zakopanih spominov. Tam na koncu, blizu kioška, jo je takrat prvič nagovoril Dušan. In potem se je vnela zanj, dokler ni vse ugasnilo. Nekje izpod pepela že zdavnaj ugaslega ognja se je zdaj porajalo nekaj podobnega, ali celo močnejšega. Le da so bile takrat poti odprte, danes pa med njo in Dragom stoji visoka pregrada.

Na mostu je vedno pihalo; takrat in sedaj. Hladen jesenski veter se je zaletaval v svetli plašč, ki ga je zato s težavo zapela. Privihala si je ovratnik in hitela, saj se je pot do Astorije vlekla. Zaradi pospešene hoje razgreta kri se je ob pogledu nanj še močnejše pretakala.

Drago je sedel na levi strani prostrane kavarne in ga je

takoj zagledala. V modrih očeh se je prižgal ogenj in Vera ga je čutila na sebi z vsakim korakom, kakor se mu je bližala.

„Prišla sem“, je mečkala in ni mogla prikriti moči tega srečanja.

„Hvala, nestrpno te čakam“, se je rahlo priklonil in ji pomagal sleči plašč.

Sama si je odvezala veliko svetlo svilen ruto in jo priložila. Z roko si je rahlo popravila bogate lase, ki so se pod ruto zgnatli.

„Bog, kakšna sem. Počesati bi se morala.“

„Ni treba. Lepa si, Vera, tudi nepočesana. Obraz ti cveti.“

„Ne pretiravaj! Cveti od hitre hoje. Moral bi me prej videti, v bolnici. Bleda in otrpla sem bila, kot da mi je zledenela vsa kri.“

„Vera, vidiš, morala bi me poklicati, dopoldan na šolo. Prišel bi k tebi. In tu bi lahko

obiskal Igorja. Tudi kakšne izčrpne informacije bi dobil.“

„Hvala, da si tako ljubezljiv. Nočem nakopati še tebi neprijetnosti.“

„Vera“, je dejal in segel preko mize po njeni roki, „Vera, te sem si že sam nakopal.“

Zdrznila se je in vprašala:

„Zaradi mene?“

„Da, kaj bi tajil. V moji glavi se rojeva kup načrtov, ti si na prvem mestu.“

„Drago, saj ne misliš resno.“

„Sem tako neresen človek?“

To sem ti hotel priti sam povedati, a zdaj, ko si že tu, ti pravim, zanesi se name.“

„Ne bom se sprenevedala in trdila, da mi tvoje besede niso všeč, nasprotno, zelo dobro jih sprejemam, ampak... ne, ne, to ne more biti!“

„Odkrit bom. Razlika v letih. Skoraj sedemnajst. Veliko, kaj?“

„Ne, vedela sem zanje. Nekaj drugega in ti to dobro veš.“

„Vem, moja družina... Lagal bi, če sam ne bi o tem veliko

razmišljal. Boleče je. Toda sčasoma se rane zacelijo...“

„Drago, to ni kraj in čas za tako resne pogovore. Spi svoj konjak, jaz bom pospravila torto in posreblala kavo. Potem pa moram na vlak.“

„Kaj če bi te za spremembo jaz peljal domov?“

„Dobro, zelo obzirno od tebe. No, sicer, ti že veš.“

Njeno stanovanje je bilo mlačno. Drago je potipal radiator in vprašal:

„Vas bodo vso zimo tako borno greti?“

„Ne vem, saj je šele pred nekaj dnevi prvič zakuril. Grela sem se z električno pečko. Hočeš, da jo tudi zdaj vključim?“

„Res ni treba. Saj sva oba še dovolj topla.“

Njene oči strme vanj, ne da bi trenile. Doumel je ta prebadajoči pogled in jo pomiril:

„Ne, razumem te. Preveč hudega je za teboj. Pridi, sedi k meni, duša. Tako, da! Zelo te pogrešam. Nasloni se name.“

(dalje prihodnjič)

Priče delovanja NOB

Zveza koroških partizanov je na posebni tiskovni konferenci predstavila dve zanimivi novi publikaciji ter važen projekt. Gre za prvo dvojezično (slovensko-nemško) izdajo Vestnika koroških partizanov ter za opis partizanskih postojank in javk na Koroškem, na drugi strani pa za poljudnoznanstveni pregled zgodovine NOB na Koroškem, ki bo v knjižni obliki izšel nekje v začetku leta 1989.

ANDREJ MOHAR

Knjižica, ki nosi naslov „Javke brez hajke“, je vsaka kor prva te vrste (dobite jo lahko v knjigarni Drava-Naša knjiga ali pa pri Zvezi koroških partizanov). Na skoraj 70 straneh navaja najvažnejše podatke o domačijah, ki so bile partizanom v težki borbi proti nacističnemu nasilnežu v pravo oporo: lastniki teh domačij so partizanom tako ali drugače pomagali, da so lahko zdržali v odporu in tako bistveno prispevali k osvoboditvi Avstrije, Jugoslavije in vsega sveta izpod jarma Hitlerjevega fašizma.

Prav ta prispevek pa obravnava tudi dvojezična številka Vestnika koroških partizanov, ki ga izdaja Zveza koroških partizanov skupno z Osrednjim odborom skupnosti koroških partizanov v Ljubljani. To številko je imel na skrbi predvsem dr. Marjan Sturm, ki je za sodelovanje uspel pridobiti znane zgodovinarje. Tako npr. sodelavec Dokumentacijskega arhiva avstrijskega odpora dr. Exenberger obravnava gledanja, prispevke avstrijske emigracije v raznih evropskih deželah na delež in doprinos avstrijskega, še posebej pa koroško-slovenskega odpora k osvoboditvi Avstrije. Mile Pavlin ob primeru bojne skupine Leoben-Donawitz zavrača nekatere trditve, da je bilo gibanje pobujeno le iz Slovenije, saj dokazuje, da so bili začetki avstrijskega odpora že v letih 1941/42, ter da je koroški slovenski odpor

imel že tedaj stike z gibanjem na avstrijskem Štajerskem...

Kakor je na tiskovni konferenci poudaril Marjan Sturm, ta prva dvojezična izdaja ne bo edina, saj se uredništvo zaveda pomena, da avstrijski javnosti pokaže dejanska ozadja protifašističnega boja ter da se med Avstrijci utrdi zavest, da k osvoboditvi Avstrije niso prispevali tisti, ki so menda opravljali vojaško dolžnost, temveč borci v protifašističnem odporu.

Na tiskovni konferenci pa je še dr. Mirko Messner poročal o pripravi knjige, ki bo nudila pregled zgodovine NOB na Koroškem. Vsebovala bo kronološki pregled, hkrati pa skicirala tudi njeno mnogolikost. Knjiga bo izšla začetka prihodnjega leta v slovenščini, za tem pa tudi v nemškem prevodu.

Poslužujmo se slovenščine tudi na finančnem uradu

Davčna reforma 1988 je sklenjena in prinaša mnogo sprememb na davčnem področju. Nespremenjena pa je pravica koroških Slovencev, da pri poslovanju s finančnim uradom uporabljajo slovenščino. To pomeni, da pri vseh vlogah lahko zahtevajo, da se obravnavajo v slovenščini; vse obrazce bodo (na željo) dobili v slovenskem jeziku – mnogi so že prevedeni, druge pa je oblast dolžna prevesti kakor hitro se pojavi potreba po njih.

Slovenščina pa ni prisotna le na papirju (na obrazcih), ampak na finančnem uradu tudi kot živ, govoren jezik, čeprav oblast to rada prikriva.

Seveda pa slovenščino lahko uporabite tudi v osebnih stikih – v tem primeru se boste lahko v materinščini pogovorili s človekom, ki je več slovenskega jezika. Na vsakem uradu je na vidnem mestu nameščena informacijska tablica, na kateri piše, kje lahko dobite informacijo v slovenščini.

Da utrdimo svojo prisotnost v koroški in tudi v avstrijski javnosti, torej brez bojazni uporabljajmo slovenščino ne le kot pogovorni, ampak tudi kot uradni jezik!

VESTNIK
KOROŠKIH PARTIZANOV

ZRCALU

Obir: Obravnava po trgovskem pravu že v začetku januarja!

Deželni svetnik Herbert Schiller, pristojni deželni referent za varstvo okolja, je na zadnji seji deželnega zbora v zvezi s sanacijo Tovarne celuloze Obir napovedal, da bo obravnava po trgovskem pravu že v začetku januarja 1989, če bo – tako kot je to vodstvo tovarne zagotovilo – pripravljen finančni koncept za sanacijo tovarne.

Schiller je na vprašanje nove deželne poslanke Moserjeve tudi poudaril, da se je situacija glede stopnje onesnaževanja okolja po obravnavi, ki je bila dne 27. oktobra 1988, izboljšala. Vodstva tovarne Obir je tudi izpolnilo vse pogoje, katere so na tej obravnavi od njega zahtevali. Dodal je tudi, da je vodstvo deželni vladi tudi že posredovalo

načrt za nadaljnje zmanjševanje onesnaževanja okolja, predvsem znižanje nevarnih emisij v zraku in da sta Obir in pristojni oddelek pri uradu deželne vlade v stalnem stiku, tako da ni mogoče, da bi prišlo do nevarnosti za zdravje prebivalstva v tej regiji.

Schiller je pozitivno ocenil pripravljenost in prizadevanja vodstva tovarne, saj je že dosedanje zmanjšanje onesnaževanja okolja povečalo proizvodne stroške za 3 milijone šilingov mesečno.

Več obiska...

CELOVEC. Po izjavah organizatorjev je strokovni sejem pisarniške opreme, Allbüro 88, zelo uspel in se uveljavil že po drugem letu obstoja. Obiskalo ga je vsega 5.056 ljudi, kar pomeni povečanje za skoraj 40 odstotkov. Organizatorji prav tako poudarjajo, da so bili z letošnjim sejemom zadovoljni tudi razstavljalci, ki so lahko ugotavljali močno povpraševanje ter sprejeli tudi mnogo naročil.

Utrditi zavest

BELJAK. – Z namenom, da bi v ljudeh utrili zavest o problemih tretjega sveta, je bila minuli ponedeljek v beljaku prireditev pod geslom „Glasba ne pozna meja, mladina ne mara meja“. Spored so oblikovali učenci glasbene šole Beljak, Arno Patscheider pa je bral latinskoameriška besedila. Pokrovitelj je bil župan Manzenreiter.

Ponovna zahteva po priključku

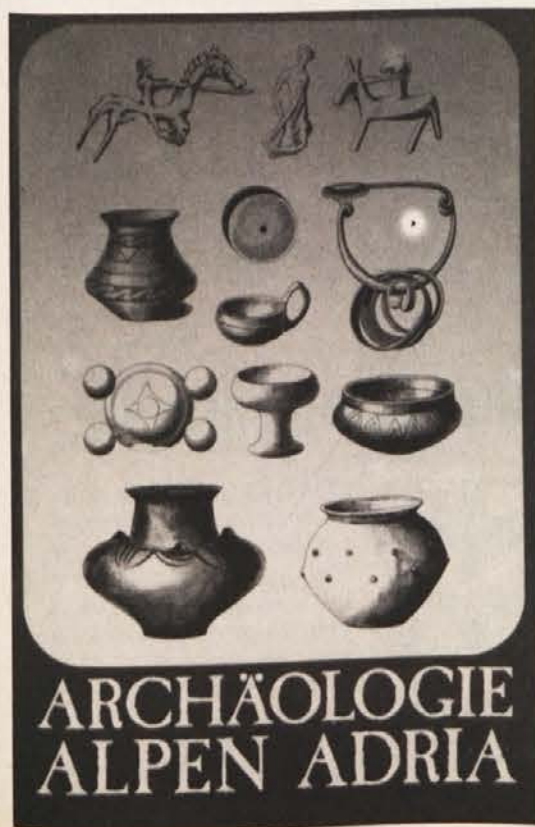
PLIBERK. Občinski dohodki iz obrtnega davka se zmanjšujejo, zato je tudi občinski svet na svoji zadnji seji ponovil zahtevo po priključku na avtocesto. Kot je znano, so se pliberški občinski predstavniki že pred meseci zavzeli za tak priključek in zgraditev novega mosta, saj je sedanji preozek. Tudi prejšnji minister za promet si je to neuporabno prometno zvezo svojčas ogledal in zagotovil, da bodo upoštevali upravičeno

Rešilni najem

DOBRLA VAS. – Pogodba za najem samostana je pripravljena, je na seji poročal župan Pfeifer. Manjka le še zagotovitev ustrezne finančne pomoči deželne vlade. EL Dobrla vas je mnenja, da bo le tako mogoče ta kulturni spomenik ohraniti poznejšim rodovom.

Proč z avti!

GLOBASNICA. – Stari in pokvarjeni avtomobili, ki so jih na črno deponirali v vasi, so postali trn v peti globaške občine, zato so na seji sklenili, da bodo po uradni poti poskrbeli za takojšnjo njihovo odstranitev. Sklenili pa so tudi, da se bo občina finančno udeležila pri projektu votlin v Obirju, ter da bo kupila napravo za elektronsko obdelavo podatkov. Ugotovili so tudi, da so dohodki od raznih davkov za 350.000 šilingov večji, kot so bili predvideni v proračunu.

Izšla 1. arheološka knjiga „Alpe-Jadran“

Koroški deželni glavar dr. Ambrozy je pretekli teden v uradu deželne vlade v Celovcu predstavil prvo knjigo „Archäologie ALPEN-ADRIA“ (Arheologija Alpe-Jadran), ki jo je izdalo „Zdovinsko društvo Škofiče-Vrba-Rožek“. Knjiga, ki so jo natisnili v nakladi 2000 izvodov, je prva obsežna in za javnost tudi razumljiva znanstvena publikacija o ilirskih grobovih iz 8. do 5. stoletja pred našim štetjem, ki so jih arheologi odkrili na Bregu (občina Rožek). V knjigi so dokumentirani tudi dosednji rezultati izkopavanja na Jerberku (občina Škofiče), kjer so šele pred nekaj leti odkrili rimski kaštel ter prazgodovinsko naselje iz 12. in 11. stoletja pred našim štetjem. Glavni iniciatorji knjige, ki jo načrtujejo natisniti tudi v slovenskem in italijanskem jeziku so bili predsednik društva Raimund Ferenčič, občine Vrba, Rožek in Škofiče ter koordinator dr. Manfred Fuchs z zveznega urada za spomeniško varstvo. Knjigo lahko naročite pri „Historischer Verein Schiefeling-Velden-Rosegg“ na tamkajšnjih občinskih uradih. Cena: 330 šilingov.

Šele en poraz

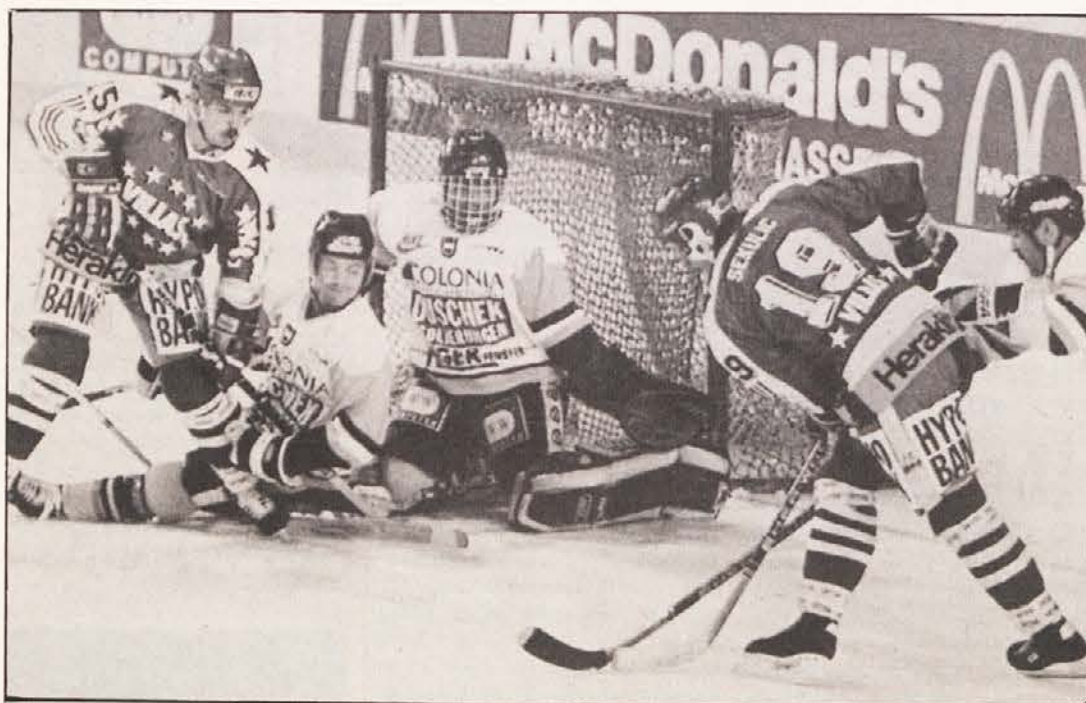
SLOVENSKI
VESTNIK

ŠPORT

Doslej so hokejisti iz Beljaka zgubili samo tekmo s KAC v Celovcu. Ta vikend so spet osvojili štiri točke, premagali so WEV in Feldkirch.

Tudi po petnajstih odigranih tekmah v avstrijski hokejski ligi je moštvo VSV/Beljak še vedno na vrhu lestvice. Vodi kar s šestimi točkami prednosti pred naslednjim moštvom iz Innsbrucka in Celovca. Doslej so Beljačani podlegli le koroškemu tekmeu, vse ostale pa so premagali. Enajst zmag v petnajstih srečanjih pomeni skorajda svojstven rekord v avstrijski

hokejski bilanci. Ta vikend so se izkazali tudi kot zelo spretno in taktično zrelo moštvo, saj so na Dunaju zaigrali zelo racionalno, varčevali svoje moči in s povprečno igro premagali WEV s 3:1, v Feldkirchnu pa so hladnokrvno izkoristili možnosti v protinapadih in zmagali s 5:3. Trener Crashley upa, da bodo dobro formo obdržali do konca prvenstva.

V petek so Beljačani tretjič premagali WEV: tokrat na Dunaju s 3:1.

Podvigi in padec

Najprej so Selani pisali nova poglavja namiznoteniške dejavnosti koroških Slovencev, zdaj pa očitno zagnanost pojema: ženska ekipa je razpadla (manjkala ji je tretja igralka). Zdaj pa ima težave tudi prva moška ekipa: prejšnji teden je zgubila tekmo s KAC, ta vikend pa sploh ni nastopila, ker jim je manjkala Lettkemann. 7:0 za Landskron. Tudi druga ekipa je podlegla. Labot je zmagal kar s 6:1. V ponos Selanov je le tretje moštvo, ki je jesenski prvak: KAC je premagalo z 8:2. Točke so dosegli Korenjak (3), M. Smrtnik (3), Marti Oraže (1) ter dvojica Korenjak/Smrtnik.

Olimpiada šahistov

Te dni so se najboljši šahisti na svetu zbrali na 28. šahovski olimpiadi v Solunu. Znani so sestavi najboljših ekip, v katerih igrajo na prvih šahovnicah: SZ (Kasparov, Karpov), Anglija (Short, Speelman), ZDA (Seirewan, Gulko), Madžarska (Portisch, Ribly), Jugoslavija (Ljubojević, Nikolić). Prav med omenjenimi ekipami lahko pričakujemo zmagovalce.

Zadnji turnirji potrjujejo odlično formo sovjetskih šahistov, ki imajo tudi najvišje število rating točk. Tudi angleški in madžarski šahisti stopnujejo formo. Tega ne moremo trditi za jugoslovanske šahiste, ki so pred kratkim izgubili primat tudi na Balkanu. (Na balkanskem prvenstvu je bila namreč Jugoslavija šele druga za Bolgarijo).

Za SZ igrata: Karpov in Kasparov (desno).

SŠZ/Posojilnica Celovec II med kandidati za prvaka!

Po štirih kolih koroškega šahovskega prvenstva ima samo še moštvo Slovenske športne zveze/Posojilnica Celovec II (2. razred-vzhod) izglede za uspešen boj za prvo mesto in s tem za vstop v višji razred.

Prva ekipa SŠZ/Cartrans I pa je doslej izpolnila pričakovanja in v spodnji ligi-vzhod

zaseda odlično tretje mesto ter ima še vse možnosti za osvojitve vice-prvaka v tej ligi. Prvak spodnje lige je znan že po štirih od 11 kol: SG RBB Wolfsberg I z odličnim Celjanom Stuclo na prvi deski.

Doslej je razočaralo tretje slovensko moštvo SŠK „Obir“ iz Železne Kaple. Šti-

rje nastopi, štirje porazi. Toda prepričani smo, da se bodo Kapelčani še ujeli in se rešili izpada iz 1. razreda-vzhod.

V naslednjem kolu, 8. decembra bo igrala ekipa Slovenske športne zveze/Posojilnica Celovec II proti tretjeuvrščnemu moštvu iz Liebenfelsa.

Spodnja liga-vzhod

1. SG Wolfsberg I	4 4 0 0 28,0
2. FSK/KDR Celovec I	4 4 0 0 19,5
3. SŠZ/Cartrans I	4 1 2 1 16,5
4. VST Velikovec I	4 2 0 2 16,0
5. Post SV II	4 2 0 2 15,5
6. ESV Šentvid/Gl. I	4 3 0 1 15,0
7. SG Wolfsberg II	4 2 1 1 15,0
8. Možberk I	4 1 1 2 15,0
9. ATUS Borovlje I	4 1 1 2 14,0
10. Frantschach I	4 0 1 3 13,0
11. ÖDK Šentandraž I	4 0 0 4 12,5
12. Wietersdorf I	4 0 2 2 12,0

1. razred-vzhod

1. ÖDK Celovec I	4 4 0 0 24,5
2. Raiffeisen Cel. I	4 4 0 0 21,0
3. ASK Celovec III	4 3 0 1 20,0
4. Celovec-vzhod I	4 3 0 1 18,5
5. Wolfsberger AC II	4 3 0 1 18,0
6. Pök Celovec I	4 1 0 3 16,5
7. Gospa sveta II	4 3 0 1 16,0
8. Wölfnitz I	4 2 0 2 15,5
9. Eitweg I	4 1 0 3 15,0
10. SŠK „Obir“ I	4 0 0 4 11,0
11. Hüttenberg I	4 0 0 4 9,0
12. ESV Šentvid II	4 0 0 4 7,0

2. razred-vzhod

1. SG Wolfsberg III	4 3 1 0 22,0
2. SŠZ/Posojilnica II	4 3 1 0 21,5
3. DG Liebenfels I	4 3 1 0 19,5
4. VST Velikovec II	4 2 0 2 19,0
5. WSV Passering I	4 2 1 1 18,0
6. Magistrat Celovec II	4 1 1 2 16,5
7. TSV Grabstanz I	4 2 0 2 15,5
8. SC Frauenstein I	4 1 1 2 15,0
9. Tanner Celovec II	4 0 0 4 9,0
10. ESV Celovec I	4 0 0 4 4,0

Smučarska zveza ob jubileju slavi kolajno Helmuta Mayerja.

Pred začetkom sezone

Koroška smučarska zveza praznuje letos 80-letnico svojega obstoja in v posebnem koledarju (ki vsebuje tudi termine letošnjih smučarskih tekem) slavi svoje najboljše tekmovalce – recimo Franza Klammerja in Helmuta Mayerja, ki sta osvojila tudi olimpijska odličja. Hkrati pa Koroška smučarska zveza predstavlja tudi najboljše koroške tekmovalce, med

njimi tudi izvrstnega Slovence Danijela Užnika, ki je prava športna izkaznica ŠD Sentjanž.

Seveda pa se zanimanje širše javnosti usmerja na začetek svetovnega pokala alpskih smučarjev, ki se bo začelo konec tega tedna v Schladmingu s super-veleslalomom za moške in ženske. Prav v tej disciplini pa si Korošci spet obetajo uspeh

ŠAHOVSKA RUBRIKA

Danes nadaljujemo s priljubljeno šahovsko rubriko, ki jo za naš list urejuje igralec prvega moštva Slovenske športne zveze Silvo Kovač iz Idrije. S svojim strokovnim znanjem je že v preteklosti navdušil ljubitelje šaha med našimi bralci, tako da nas zelo veseli, da bo Silvo Kovač tudi vnaprej slovenskim ljubiteljem igre na 64 poljih posredoval strokovne komentarje ter zapletene šahovske naloge. Da pa Silvo Kovač ni samo šahovski teoretik, temveč tudi izvrsten igralec, je dokazal tudi s svojimi nastopi za SŠZ/Cartrans I, kjer doslej ni izgubil še nobene tekme.

Šahovska naloga št.: 48

COST – KRÜGER
Konstanza 1933

Beli kralj bi bil po zamenjavi na polju f4 nevarno ogrožen. Zato se beli, ki je na potezi v poziciji na diagramu, odloči za napad na črnega kralja na osmi vrsti.

Kako bo beli uspel in zaključil napad, je tokrat naloga reševalcev.